

Mottagare
Regionstyrelsen

Information. Rapportering Internationell strategi och EU

Förlag till beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

I enlighet med *Arbetsgång för Region Gotlands övergripande internationella och EU-relaterade ärenden* (RS 2018/454) redovisas här:

- Reserapport:
 - CPMR Political Bureau, den 21-22 mars 2024, Patras, Grekland
 - SKR:s internationella dag 13 mars 2024, Stockholm
- Planerade nätverksmöten med deltagande från Region Gotland
- Inkomna inbjudningar till internationella konferenser och möten i Sverige och utomlands
- Övriga händelser och beslut i de prioriterade internationella nätverken
 - Regionråd Filip Reinhag och CPMR i Europaparlamentet
 - Kandidatur till ordförandeposten i CPMR BSC och till executive committee
 - Kandidatur till CPMR Political Bureau
 - Region Gotlands ansökan om tekniskt stöd för FRO om kompetensförsörjning godkänd av EU-kommissionen
 - Rapport från Gammalsvenskby mars 2024

Arbetsgången för Region Gotlands övergripande internationella och EU-relaterade ärenden syftar till att förtydliga Region Gotlands internationella synlighet och engagemang i organisationer och nätverk på en övergripande strategisk nivå.

Reserapporter

Reserapporterna är personliga redovisningar.

<i>Deltagare (namn, befattning, avdelning, förvaltning)</i> Filip Reinhag, regionråd
<i>Möte, datum, plats, eventuell länk</i> CPMR Political Bureau, den 21-22 mars 2024, Patras, Grekland
<i>Nätverk/ sammanhang</i> Conference of Peripheral and Maritime Regions - CPMR
<i>Finansiering (t.ex. EU projekt, extern finansiering, stöd internationella strategin)</i> Ej aktuellt
<i>Beskrivning</i> 1. Opening session Mötet inleddes efter Europahymnen med en tyst minut för Erik Bergkvist och Jari Nahkanen som under många år varit engagerade inom CPMR men som nyligen hastigt lämnat oss. Därefter hölls fem välkomsttal från i tur och ordning, region västra Greklands guvernör Nektarios Farmakis, generalsekreterare för offentliga investeringar på finansdepartementet, Dimitri Skalkos, generalsekreterare för internationell handel på utrikesdepartementet, Maira Myrogianni, Belgiens ambassadör i Grekland Marc Calcoen, och CPMR:s president Loig Chesnais-Girard. Temat för de inledande talen kretsade runt sammanhållningspolitiken, den lokala demokratin, klimatomställningen, jordbrukspolitiken, ungas inflytande och framtid, infrastruktur och kommunikationer. 2. Future of cohesion policy post 2027 Sessionen inleddes av president Chesnais-Girard som gav en överblick över CPMR:s arbete rörande sammanhållningspolitiken historiskt och de ställningstaganden som gjorts nu kopplat till pågående och kommande programperiod. Elisa Ferreira Kommissionären för sammanhållning och reform, Elisa Ferreira, riktade sitt tack till CPMR för deras arbete i att synliggöra och samla regionernas röst om sina behov. Ferreira fortsatte med att konkretisera EU:s insatser i just västra Grekland för att möta den låga produktiviteten, vattenbristen, infrastruktur, näringslivsutveckling, klimatförändringar och mycket annat. Satsningarna på universitet och vad som i Grekland går under

namnet polyteknisk utbildning har inneburit en ökad attraktivitet för regionen.

Gällande framtidens sammanhållningspolitik påtalade Ferreira att sammanhållningspolitiken är en grundläggande faktor för att vara nära medborgarna. Sammanhållningspolitiken är praktisk europeisk solidaritet. Fonderna finns inte till för de kortsiktiga kriserna utan för de långsiktiga målen. Det är viktigt att vi påminner oss om detta.

Den demografiska utmaningen är stor i många regioner. Påverkar ekonomin och förutsättningarna att ge välfärd och skapa tillväxt stort. Europa behöver bygga kompensatoriska strukturer för att skydda svaga regioner med få tillväxtområden.

Den inre marknaden är en förutsättning för sammanhållningspolitiken och vice versa. Ferreira avslutar med att citera Jacques Delors om vikten av att satsa på sammanhållningspolitiken för att fördjupa Europasamarbetet.

Manolis Kefalogiannis

Inleder med att hålla med Ferreira om att vi ska stolta över vad som åstadkommit och att vi nu har ett Europeiskt samarbete istället för krig på vår kontinent.

Målet med EU måste vara att skapa mer frihet, mer välstånd och mer säkerhet för kommande generationer.

Lyfter också den demografiska situationen med ett negativt födselotilltal på över 20 000 per år i bara Grekland. Europa i sin helhet kommer möta stora utmaningar på grund av de demografiska förändringarna och måste adressera frågan genom sammanhållningspolitiken.

Kefalogiannis deklarerar att sammanhållningspolitiken behöver mer resurser för att möta de utmaningar vi kommer möta och möter. Lyfter ett flertal exempel på satsningar i Västra Grekland.

Nikos Papandreou

Papandreou höll sig kortfattad och utgick från sin erfarenhet av sammanhållningspolitiken och sammanfattade det till:

Regional utveckling handlar om att kanalisera lokalt och regional engagemang och sammanhållningspolitiken är verktyget för att förverkliga detta.

Jorge Nunez

CPMR har gjort en statistisk analys av hur den potentiella utvidgningen påverkar sammanhållningspolitiken ur ett ekonomiskt perspektiv. Rapporten kommer distribueras bland medlemmarna

som i den kommer kunna se relativt detaljerat hur deras region påverkas och rapporten kommer presenteras i Europaparlamentet

3. Transport and accessibility

Elena Kontoura

Investeringarna i transportinfrastruktur måste öka, i synnerhet järnvägen behöver såväl kapacitetsförstärkande som säkerhetsförstärkande åtgärder i hela Europa eftersom det är en bärande del i framtidens gröna godstransporter.

Järnvägsnäten måste ytterligare integreras över gränserna både för passagerar- och godstransporter.

Ser en problematik i förslaget om ”greening of freights” vad gäller längder och tyngder för lastbilstransporter. Riskerar människors säkerhet och kommer kräva stora investeringar i bärighet i vägnätet.

4. Climate

Maria Cruz Ferreira Costa representerar medlemsregionen Murcia som drabbats hårt av klimatförändringarna. Talar om behovet av ett skyndsamt och strukturerat arbete för att minska utsläppen och att klimatanpassa regionerna. Vikten av att involvera aktörer i hela samhället för att nå resultat och ta sig an utmaningen. Finns för lite resurser i systemet idag för att hantera frågan. Alla regioner har sina specifika utmaningar som kräver skraddarsydd insatser.

Tiden börjar rinna ut så det är dags att kavla upp ärmarna.

5. **Maritime affairs and fisheries**

Eftersom vi redan efter första passet var 1,5 timma försenat var det området kring maritima frågor och fiskeri det som fick hanteras mest skyndsamt för att knapra ikapp på utrymmet. Giuseppe Sciacca föredrog kortfattat det arbetet som fortgått sedan årsmötet i St. Malo utan att det föranledde frågor från mötet.

6. **Migration**

För att tillhandahålla en övergripande och hållbar europeisk strategi för migration och asylhantering föreslog EU-kommissionen i september 2020 en ny europeisk migrations- och asylpakt. Efter många långa månader av komplicerade förhandlingar nådde Europeiska rådet och Europaparlamentet slutligen de politiska överenskommelserna om alla lagstiftningstexter som ingår i pakten i december 2023. Efter att ha antagits av Europeiska rådet kvarstår hela EU-pakten som nu ska antas av Europaparlamentet i plenum före utgången av den nuvarande mandatperioden.

Under hela processen har de frivilliga regionerna i CPMR:s arbetsgrupp för migration betonat vikten av flernivåstyre, flerparts- och sektorsövergripande strategi för migrationshantering som kopplar samman både de interna och externa dimensionerna, och som ökar medvetenheten om behoven och mervärdet av regionala åtgärder på alla områden där de antingen har formella befogenheter eller där regionala åtgärder behövs för att genomföra EU:s och medlemsstaternas mål.

7. **2024 elections and final declaration**

Byrån diskuterade den nya processen för antagande av final declaration och smärre justeringar i relation till den nyligen antagna processen inför årsmötet 2023.

Byrån konstaterade också vikten av att fortsätta låta de områden man förmått flytta processerna framåt i få hålla fart också när ny kommission och nytt parlament röstats fram i samband med valet till Europaparlamentet den 9e juni 2024.

8. **Internal business**

Delvis animerad diskussion om presidentens förslag om att göra en bred översyn av stadgar och arbetsordning samt att införa en ny position som motsvarande stabschef inom CPMR. Flertalet medlemmar starkt emot att inrätta en ny position trots presidentens långa plädering för sitt förslag. Mer positiv inställning till att göra en

översyn av stadgar och arbetsordning. Oklart utfall och fortsatt process i frågan.

Kassör Gunn Marit Helgesen redogör för organisationens ekonomi som är kraftigt påverkad av inflationen och redogör för ett negativt utfall i perioden.

Filip Reinhag (S)

Reserapport

<p><i>Deltagare (namn, befattning, avdelning, förvaltning)</i> Roland Engkvist, EU-samordnare och internationell strateg, RSF Filip Reinhag, regionråd, deltog i delar av programmet.</p>
<p><i>Möte, datum, plats, eventuell länk</i> SKR:s internationella dag den 13 mars 2024</p>
<p><i>Nätverk/ sammanhang</i> SKR bjuder årligen in till internationell dag för förtroendevalda och tjänstepersoner.</p>
<p><i>Finansiering (t.ex. EU projekt, extern finansiering, stöd internationella strategin)</i> Deltagaravgift à 1350 kr för Roland Engkvist.</p>
<p><i>Beskrivning</i></p> <p>SKR:s internationella dag äger rum varje år. I år präglade valet till Europaparlamentet, betydelsen av EU på hemmaplan i kommuner och regioner, framtidens EU med fler medlemmar, Ukrainas framtid och samarbeten med svenska kommuner programinnehållet.</p> <p>Tema: EU, lokalpolitiken och påverkan</p> <p>Anders Henriksson, SKR:s ordförande, hade två huvudbudskap- Först konstaterade han i sin inledning att demokratin retirerar och det säkerhetspolitiska läget är som mest allvarligt sedan WWII. Anders Henriksson betonade betydelsen av det konkreta stödet från Sveriges kommuner och regioner till Ukraina har.</p> <p>”Nästa gång ni funderar på att byta ut en ambulans eller något annat, ha då Ukraina i åtanke. Det är små saker men som betyder oerhört mycket på plats i Ukraina”</p> <p>Det andra budskapet handlade om att bevara öppenheten mot omvärlden och fortsätta utbyta kunskaper och erfarenheter, lära av och hjälpa varandra i ett internationellt perspektiv.</p> <p>Anna Karin Skatt, ordförande i SKR:s beredning för EU-frågor, betonade i sitt anförande vikten av en aktiv flernivåsamverkan, att påtala i dialogen de svenska kommunernas självstyre. Hon påminde även om SKR:s ståndpunkter.</p> <p>Jessica Roswall, EU-minister, inledde med att konstatera att det är 30 år sedan vi gick med i EU – men ”likväl står jag här på <i>internationella</i> dagen. När vi tar EU-frågor i Riksdagen så går vi till <i>internationella</i> utskottet”. EU-ministern påminde även om att ca hälften av ärendena på en kommuns eller regions dagordning är EU-relaterade frågor. Att prata om EU-politik borde därför vara som att tala om inrikespolitik.</p>

Bild. EU-minister Jessica Roswall

Sverige har ett antal prioriteringar för nästa kommission:

- Ukraina och fortsatt stöd till Ukraina
- Utvidgning och vara redo för 35 medlemmar, varav Ukraina är en av de framtida nya medlemmarna. I kandidatländerna finns den politiska viljan. Sverige har alltid varit för utvidgning. Kandidatländerna behöver göra sina reformer. EU och RK arbetar med att förbereda sig för nya medlemsländer. ”Frågan är inte om det ska bli en utvidgning, utan när och hur”, där EU-ministern menade att frågan om vad det kommer att kosta kan besvaras med ”Vad kostar det om vi inte gör det?”
- Långtidsbudgeten och har EU tillräckligt med resurser för att hantera alla de utmaningar? Nej! Därför måste EU tala om konkurrenskraft. EU har framgångsrikt hanterat kriser, men vi kan inte enbart fortsätta med det. Vi behöver tala konkurrenskraft: enklare regler, fler handelsavtal, FoU, brottsbekämpning.
- Europeiska värderingar och rättsstatens principer

Passet: Hur kan kommuner och regioner påverka EU?

Enligt **Yoomi Renström**, ersättare i Regionkommittén, får man som ledamot och företrädare för kommunal och regional nivå en direkt tillgång till EU-nivån utan att gå via riksdag och regering. ”Jag har ofta mött större förståelse på EU-nivån än från svenska nivåer.”

I Regionkommittén har den svenska delegationen har en långvarig tradition att samarbeta, vilket medfört mång rapportörskap och ordförandeposter.

Anders Knape, delegationsordförande och ledamot i Regionkommittén, efterlyste en debatt i Sverige som går bortom folkliga frågor om Epa-traktorer och snus, och som mer lyfter fram att det är ett stort freds- och frihetsprojekt.

Det är viktigt för att kunna påverka även i kontakterna med parlamentets rapportörer. Där menade Anders Knape att de svenska ledamöterna har även SKR bakom sig med en samlad kompetens. Däremot har en del andra delegationer från andra medlemsländer betydligt bättre relationer till sina departement än vad vi har. Sverige saknar en formaliserad konsultationsprocess.

Anna Lindberg, Enhetschef för internationell samverkan, region Östergötland, gav sin syn på betydelsen av att ha medarbetare på plats i Bryssel: finansiering, påverka policyer och lagstiftning etc. Förebilden i uppbyggnaden av kontoret var norra Sverige.

Anna Lindberg underströk att det är viktigt att veta vad man ska påverka. Det är ett arbete som behöver göras på hemmaplan, med utgångspunkt i politiska prioriteringar. Även från verksamheterna kan det finnas behov, men det är de politiska prioriteringarna som styr.

Pass: Framtidens Europa – hur blir EU redo för 35 medlemmar.

Göran von Sydow, direktör för SIEPS (Svenska institutet för europapolitiska studier), inledde med att slå fast att ”det pågående kriget har varit en katalysator för utvidgning av EU”, Samtidigt finns det en utvidgning-trötthet i EU.

Tidigare utvidgningar har handlat om regelmässiga anpassningar för öst- och centraleuropeiska länder. Nu är det en geopolitisk utvidgning, vilket påverkar tempot och drivet. EU:s dynamik har förändrats avseende metodiken; Köpenhamnskriterierna gäller alltjämt, men kraven har ökat på att det ska vara bestående. Likaså har utrikespolitiken fått ökad betydelse i EU-samarbetet.

Det är en öppen fråga om att ta land per land eller samtliga ansökarländer i en grupp.

Det som talar för en gradvis anslutning är att ansökarländerna ska hinna anpassa sig. Men med Ukraina finns det även en tendens till att kunna vara något mer flexibel.

Klarar EU en utvidgning? Beror av hur man ser på hur dagens EU fungerar. De som inte ser att dagens EU fungerar tillräckligt väl, då

landar man i slutsatsen att något mer omfattande behöver göras. Det skulle kunna handla om att öppna för ett EU i olika hastigheter, beroende av olika politisk vilja.

Förändring medför fördragsändring. Här menade Göran von Sydow att få medlemsstater vill öppna upp för fördragsändringar. Säkerhet och försvar har därtill blivit allt viktigare, så utvidgningen kan förändra huvudpoängen med EU.

Det efterföljande samtalet om utvidgning handlade om demokratins ställning i ansökarländer och i nuvarande medlemsländer och även demokratins ställning globalt, Europaparlamentets linje att det behövs en fördragsändring för att klara beslutsfattandet och att EP får initiativrätt avseende lagstiftning. Samtalet kom även in på kommissionens kommande strategiska agenda och de frågor som Sverige kommer driva på kring: tillväxten och konkurrenskraften, Ukraina, klimatet, demokratifrågorna med rättsstatens principer. Att vara snabb och tydlig i sina prioriteringar kommer ge ett övertag. Sverige har varit ordförande nyligen och det är en tillgång. Samtalet kom även in på att nästa finansiella ramverk behöver ta in frågorna kring utvidgning.

Passet: Sverige i solidaritet med Ukraina genom partnerskap

Simon Härenstam och **Jim Enström** från ICLD berättade om sin verksamhet och i synnerhet om ett nytt nätverk för kommunala partnerskap i Europa ”Democratic resilience”. Nätverkets geografiska fokus är Ukraina och Bosnien Hercegovia och Kosovo. Gotland deltar i nätverket genom sitt samarbete med Berislav.

Bild. Simon och Jim från ICLD. Region Gotlands medarbetare Annette Glover är med på bilden på skärmen.

Pia Holgersson, EU- och Internationell samordnare, Karlskrona kommun, berättade om samarbetet med Tsjortkiv i Ukraina, där bland annat sophantering och skola, är frågor man velat samarbeta om. Karlskrona arrangerade ett sommarläger för 42 barn 2023 och man planerar även för ett sommarläger 2024.

ICLD-projektet handlar om demokrati via vuxnas lärande.

Erfarenheter:

- Språket är en utmaning då engelska inte fungerar. Det behövs en tolk. Även mejl kan medföra problem.
- Vara tydlig kring vad man ska fokusera på i samarbetet, låt det inte springa iväg.
- Många vill hjälpa till, civilsamhället är avgörande för att kunna genomföra ex sommarläger
- Kulturella och politiska skillnader. Att inkludera en oppositionspolitiker väcker frågor hos samarbetspartnern.

Vad är bra för Karlskrona att ha ett partnerskap? Ekonomiskt stöd som möjliggör det, men även ett tvång att formulera vad man vill göra. Det medför i sin tur en politisk acceptans. Partnerskapet ger även internationella erfarenheter.

Marta Suprun, Lviv Institute och International cooperation coordinator i projektet DSfrån Ukraina, deltog även vid SKR:s internationella dag 2023. Marta berättade om ”Cities 4 Cities, United 4 Ukraine” som är ett nätverk som understödjer partnerskap mellan svenska kommuner och motsvarigheter i Ukraina.

Vad har man uppnått hittills? Besök som handlar om kunskapsutbyten och kunskapsöverföring. Fordon har överlämnats till ukrainska kommuner från svenska kommuner. Läger för ungdomar (det skulle kunna finnas ekonomiskt stöd från regionkommittén för att arrangera motsvarande på Gotland).

Ett antal projekt kring avfallshantering, utbildning, klimatneutralitet och näringslivssamarbete är teman som skulle kunna leda till projektsamarbeten. Ukraina har öppnats för: Interreg Baltic Sea, Interreg Europe, Urbact. Sedan tidigare omfattas Ukraina av ERASMUS +

Anita Matsson, Kommunstyrelsens ordförande, Tyresö kommun, och **Cynthia Runefjärd**, Kommundirektör, delade sina erfarenheter av att delta i ett möte för att bli ihopkopplad med en kommun i Ukraina. Konkret blev det ett sommarläger 2023 för barn, där även barn från Tyresö deltog. I december 2023 fick Tyresö en delfinansiering från Bridges of Trust, som drivs av CEMR (SKR i Europa). De har haft utbyte om erfarenheter av krishantering och det civila försvaret med sin ukrainska samarbetspartner.

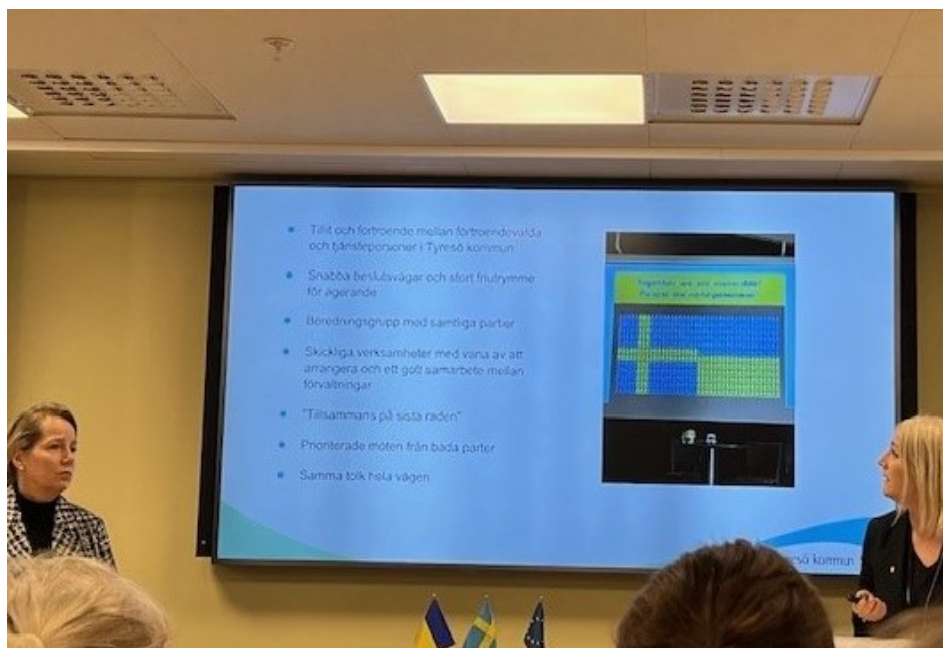

Bild. Framgångsfaktorer enligt Tyresö kommun i samarbete med Ukraina

I diskussionen återkom de svenska deltagarna till hur oerhört anpassningsbara kommunerna är i Ukraina för att ställa om drift och service till medborgare.

Planerade nätverksmöten med deltagande från Region Gotland

- **CPMR Island Commission årsmöte, den 22-23 april 2024, Ponta Delgada, Portugal**
Regionrådet Filip Reinhag och tjänsteperson
- **CPMR Baltic Sea Commission årsmöte den 22-23 maj 2024, Kotka, Finland**
Regionrådet Filip Reinhag och en tjänsteperson
- **Hansedagen, den 13-16 juni, Gdansk, Polen**
En delegation av regionstyrelsens ordförande, regionråd, förtroendevalda och tjänstepersoner

Inkomna inbjudningar till internationella konferenser och möten i Sverige och utomlands nätverksmöten

CPMR Political Bureau, den 11-12 juni 2024, Shköder, Albanien

Regionråd Filip Reinhag är vald av den svenska CPMR-gruppen att representera de svenska regionerna i CPMR Political Bureau som vice ledamot tillsammans med Region Skånes regionråd Anna Jähnke (ordinarie) för perioden fram till General Assembly i oktober 2024. Det är brukligt att båda de svenska ledamöterna deltar. CPMR PB möts vid 3 tillfällen per år, varav 1 äger rum i samband med General Assembly, de andra två under våren. Mötet i juni är betydelsefullt då det lägger grunden för beslut som ska fattas vid General Assembly. Förvaltningen bistår med tjänstepersonsstöd.

Region Gotland prioriterar att delta

CPMR, symposium Shaping the future of Maritime Spatial Planning, 30 april 2024, Bryssel, Belgien

Ett evenemang som arrangeras av CPMR:s sekretariati i Bryssel tillsammans med Murcia Region. Ämnet handlar om regionala erfarenheter av havsmiljödirektivet och flernivåsamverkan. Temat är relevant för Gotland. Det finns dock möjligheter att ta del av utfallet av diskussionerna vid CPMR General Assembly i oktober.

Region Gotland prioriterar inte att delta

CPMR startmöte för informell arbetsgrupp kring hållbar blå ekonomi och smart specialisering, den 29 april 2024, Bryssel, Belgien

Detta första startmöte syftar till att strukturera gruppens aktiviteter genom att enas om en färdplan för 2024 och 2025. DG MARE deltar. Mötet är ett tillfälle för deltagarna att diskutera möjligheter med interregionalt samarbete för en hållbar blå ekonomi.

Temat är förvisso relevant och aktuellt för Gotland. Samarbetet inom SMÖ kring smart specialisering behöver vara i fokus under 2024 och 2025.

Region Gotland prioriterar inte att delta

CPMR BSC, Maritime working group meeting, den 3-4 juni 2024, Uleåborg, Finland

Mötet äger rum i anslutning till Baltic Sea Tourism Forum. Temat äger relevans för Region Gotland men vi är inte aktiva i arbetsgruppen.

Region Gotland prioriterar inte att delta

XII National Energy Summit OSE, den 17-18 juni 2024, Gdansk, Polen

En inbjudan som UBC-nätverket förmedlat från Gdansk stad och Pomeranian Region. Temat handla om energisäkerhet i Europa och revidering av europeisk energi policy.

Det är relevanta teman som vi har möjlighet att diskutera på EUSBSR 29-31 oktober på Gotland.

Region Gotland prioriterar inte att delta

Carpathian Sea Democracy Week, 22-24 april 2024, Lviv, Ukraina

En inbjudan till RSO som vi fått från ICLD. Arrangörerna har även varit i kontakt med Almedalsveckan.

UD avråder tillsvidare från alla resor till Ukraina. Annars hade det varit ett fullt ut motiverat val att delta, givet målet i den internationella strategin att bidra till demokrati i andra länder.

Region Gotland prioriterar inte att delta

Övriga inbjudningar

Baltic Sea Cup 2024, den 25 maj 2024, Rostock, Tyskland

En inbjudan som förmedlats via UBC-sekretariatet från staden Rostock. I år arrangerar Rostock en friidrottstävling för tyska ungdomar och ungdomar från vänorter.

Region Gotland prioriterar Island games.

Ingen åtgärd

Save the date: UBC Planning Cities Commission, seminarium, Gdansk 9-12 september 2024

Det är en arbetskommission som Region Gotland är aktiv i genom SBF.

Save the date: 24-27 september 2024 OWHC World Congress, Cordoba, Spanien – registreringen öppnar i maj

Det är ett nätverk som Region Gotland är aktivt i genom världsarvsrådet och världsarvssamordnaren. Region Gotland ingår i en arbetsgrupp som leds av Bryssel stad på temat "Protecting and strengthening the residential function of the city's historic centres".

Save the date: CPMR General Assembly den 1-4 oktober 2024, Gozo, Malta

Övriga händelser och beslut i de prioriterade internationella nätverken

Regionråd Filip Reinhag och CPMR i Europaparlamentet

Ordförande för den regionala utvecklingskommittén i Europaparlamentet, Younous Omarjee, MEP, har bjudit in CPMR att den 9 april presentera en studie som CPMR tagit fram om den potentiella inverkan av den framtida EU-utvidgningen på EU:s budget och sammanhållning. Som politisk representant för CPMR talar Filip Reinhag.

CPMR har i sin analys tagit fram några scenarier. Intresset för analysen är enligt sakkunniga på CPMR-sekretariatet mycket stort från EU-kommissionen.

Kandidatur till ordförandeposten i CPMR BSC och till executive committee

CPMR Baltic Sea Commission ska välja ny President och vice President, därtill ledamöter till executive committee vid sitt årsmöte i Kotka, Finland, den 22-24 maj 2024.

Kandidater till endera ordförandeposterna ska sända sin ansökan till sekreteraren senast den 22 april 2024 kl 12:00.

Kandidater till Executive committee Baltic Sea commission ska meddela valberedningen för den svenska CPMR-gruppen sin kandidatur senast den 6 maj 2024.

Se bilaga *Nomineringar CPMR 2024*

Kandidatur till CPMR Political Bureau

Vid CPMR General Assembly 2-4 oktober 2024 ska val förrättas till den centrala styrelsen, Political Bureau. Varje land har 2 platser, en ordinarie ledamot och en ersättare.

Kandidater till endera posterna ska meddela valberedningen för den svenska CPMR-gruppen sin kandidatur senast den 6 maj 2024.

Se bilaga *Nomineringar CPMR 2024*

Region Gotlands ansökan om tekniskt stöd för FRO om kompetensförsörjning godkänd av EU-kommissionen

Eftersom Gotland är en region med stöd från Fonden för en rättvis omställning (FRO) kan Region Gotland ansöka om tekniskt stöd från EU-kommissionen från JTP Groundwork.

I ansökan beskriver Region Gotland att ö-läget gör Gotland till en arbetsmarknadsregion och att den gröna omställningen ställer krav på en kunskapsbaserad interaktion mellan lokala myndigheter, företag, nationella myndigheter och det lokala samhället för att säkra kompetensförsörjningen. Våra förväntningar på det tekniska stödet omfattar leverans av en metod som ska hjälpa aktörer på Gotland att skatta kompetensbehov över tid. Metoden ska användas för att vi ska kunna hantera kompetensförsörjningen för den gröna omställningen.

Förvaltningen har deltagit i startmöte den 5 april med EU-kommissionen, JTP groundwork och de andra regionerna som beviljats stöd. Den 8 april 2024 äger kick-off för Gotlands ansökan rum.

Rapport från Gammalsvenskby mars 2024

Ryssland fortsätter sina terrorbombningar av Gammalsvenskby med kraftigt artilleri och FPV drönare. I första delen av mars var det färre flygattacker med tunga glidbomber, men de återupptogs i slutet av månaden. En 57-årig man dödades i byn den 25 mars. Det finns inga och har inte funnits några militära mål i byn. Byn börjar likna en grushög, där bara kyrkorna står kvar. Skadade, men inte totalförstörda. Byborna säger att deras älskade by inte finns mer.

Det är nu bara 115 bybor kvar i byn. Många har de senaste månaderna evakuerats till närliggande byar som ligger utom artilleriavstånd. Pensioner betalas ut, men inga andra bidrag. Livet är svårt för de som blivit tvungna att fly sina hem. De bor under knappa förhållanden i lånade eller hyrda hus. Det är svårt att få några som helst inkomster, när de inte kan bruka sina åkrar och det inte finns arbeten.

Vi fortsätter vår nödhjälp som är anpassad utifrån bybornas behov. Vårt team på plats kör regelbundet ner värmebriketter till byn för värme och matlagning. Vi har under de två senaste vintrarna köpt in och levererat 500 ton briketter. Resorna planeras helt utifrån säkerhetsläget. Det är mycket svårt att ta sig ner på grund av Rysslands ständiga beskjutningar med uppsökande drönare, som inriktar sig på humanitär hjälp. Viktor, en av våra chaufförer var nere i byn och levererade briketter, då han fick fly från drönare flera gånger. För ett par dagar sedan totalförstördes en humanitär transportbil med last av två ryska FPV-drönare i en grannby, mirakulöst nog överlevde hjälpteamet.

Sven Bjerlestam och Benny Jakobsson körde ner två bilar med nödhjälp från Sverige i mitten av mars och lämnade den till vårt team, Nina Knutas, Leisha Debrina, Andri Tokar, Dimitri Herman, Viktor Yarochenko och Andri i Kryvyv Rih. Med i lasten fanns mycket byggplast, rullstolar, cyklar, varma kläder, kängor, barnkläder och vuxenblöjor mm. En av bilarna, en vw transporter lämnades också över som gåva. Det är den femte bilen vi skänker till byn. Hjälpen går till de få som är kvar i byn, och de som flytt till närliggande byar.

Niko Caspers från Smeder utan gränser hade ordnat en elektrisk rullstol och ramp, som skänktes till Alexander Norberg, en man i medelåldern, som är

rullstolsbunden sedan ett par år tillbaka. Familjen lever under mycket knappa förhållanden, då de inte har några inkomster och blivit tvungna att fly sitt hem i byn, som är jämnat med marken. Vid ankomsten blev de välkomnade av borgmästaren/byäldsten Mykola Kurivchak och Elena Tichinova från Berislavs distrikts administration.

Sven Bjestam får diplom.

Vi måste börja bygga framtidstro. (Arkivbild från byn 2021.)

På kvällen bjöd vi på en gemensam middag för teamen från Sverige och Ukraina i den relativt lugna Kryvyv Rih. Men stämningen blev dämpad, då även Kryvyv utsattes för terrorbombningar denna kväll. Dmitro Herman fick hastigt lämna middagen då hans lägenhets grannhus utsattes för en raketattack med flera dödade. Hans barn var hemma, men var som tur var välbehållna.

I denna vecka har vi återigen ett samarbete med Jocce Jensen som tillsammans med SwedNorthAid+ och Midt-Norge for Ukraina har samlat in sjukvårdsutrustning i Sverige och Norge, värt 200 000 kr. Sjukvårdsmaterialet går direkt till sjukvården i Berislavs distrikt, där Gammalsvenskby ingår. Vi står för Joces resekostnaderna från Norge till Berislav.

Insamlingen rullar på med många fina initiativ. Det finns många fina exempel som t.ex. Östergarn-Gammelgarns Hembygdsförening som ordnade en Ukrainakväll med mat, föredrag och tårta. Det kom omkring 90 personer som samlade in drygt 41 000 kr. Eller Fardhem Linde hbf som ordnade en skrotinsamling och fick ihop 30 000 kr. Sofia o Lars föreläste vid Odd Fellowlogen som samlade in 40 000 kr. Och detta är bara några exempel. Initiativen är många!

Byn har varit förstörd förr. Tillsammans med byborna börjar vi nu planera för hur vi ska återuppbygga byn så det blir en attraktiv by att leva och bo i samt besöka igen. Ivan Kvitka, ukrainskortodox präst har bett om hjälp för att kunna återuppbygga kyrkan som sedan 1991 är samekumenisk med den svenska kyrkan. Så en arbetsgrupp har bildats för att jobba med detta. Vilja att hjälpa är stort. Alla är fullt medvetna att det inte går att börja bygga nu och att vi vet att kyrkan ännu kan bli totalförstörd, men vi måste börja bygga framtidstro. Och stå i startgroparna när det är möjligt.

Föreningen Svenskbyborna stöttar organisationen UkrainiansinSweden för att kämpa för bättre villkor för de ukrainska flyktingar som är i Sverige. Vi har ett 60-tal från Gammalsvenskby i Sverige, som är helt beroende av att föreningen och privatpersoner hjälper dem.

Den 12 mars var Sofia Hoas och Lars Thomsson i riksdagen och berättade om nuläget i byn och om vad vi ser för behov nu och framåt för Gammalsvenskby, för det svensk-ukrainska parlamentariska nätverket. Den ukrainska ambassadören Andrii Plakhotniuk närvarade. Ett mycket uppskattat besök anordnat av Hanna Westerén, ordförande i nätverket.

I februari öppnade utställningen ”Korsvägar: Sverige – Ukraina genom 1000 år” på Armémuseum. Sofia Hoas, Peter Knutas och Jörgen Hedman var med när utställningen invigdes. Föreningen har lånat ut flera föremål till utställningen, en fiol som smugglades med från byn under kjolarna på Katarina Hoas 1929, ett krucifix skänkt av Furst Potemkin till byn 1787 samt en porslinstavla med Drottning Silvia, som hittades nertrampad vid floden efter ryska trupperns plundringar av byn under ockupationen 2022.

Sofia Hoas vid fiolen som hennes farmor tog med från Gammalsvenskby 1929. Krucifixet från Potemkin.

I början av april åker ordförande Sofia Hoas och Annette Glover från Region Gotland till Sarajevo för att delta i en ICLD-konferens för det nystartade nätverket för demokratisk resiliens. Där träffas svenska och ukrainska regioner/kommuner som är vänorter och har eller kommer att ha ICLD-projekt. Tre kvinnor från Berislavs administration (där Gammalsvenskby ingår) kommer med. Region Gotland förbereder en ansökan tillsammans med Berislav för att göra en förstudie på hur vi kan arbeta med återuppbyggnad, förberedelser för EU-inträde och medborgardialog. Planer finns också för att söka pengar från UD för att tillsammans med Berislav arbeta med att ta fram en återuppbyggnadsplan. Det kommer att vara viktigt att vi står i startgroparna den dag kriget tar slut.

Sofia Hoas Ordförande Föreningen Svenskbyborna

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse regionstyrelseförvaltningen daterad 2024-04-03
Bilaga Nomineringar CPMR 2024 (RS 2024/1026)

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör